УДК 007:304:070
DOI https://doi.org/https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.3.51

Марків Олександра Тимофіївна,
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
orcid.org/0000-0001-5720-650X
oleksandra.markiv@gmail.com

Марків Іван Петрович,
кандидат військових наук, провідний науковий співробітник
Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України
orcid.org/0000-0001-6286-1162
Ivan-markiv@ukr.net

Зарівна Оксана Тимофіївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови
технічного спрямування № 2
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
orcid.org/0000-0002-9821-4482
Oksanazarina5@gmail.com

Чеботаєв Владислав Олегович,
старший викладач кафедри суспільних наук Навчально-науково інституту
воєнної історії, права та соціальних наук
Національного університету оборони України
orcid.org/0009-0009-9664-0398
wladyslawcholewa2@gmail.com

МЕДІААНАЛІТИКА В КОНТЕКСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ОСМИСЛЕННЯ: ІНТЕГРАЦІЯ ПРАВОВИХ, СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ТА АНГЛОМОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

У статті досліджується медіааналітика як когнітивна модель міждисциплінарного мислення, що інтегрує медійну, правову, історичну, лінгвістичну та суспільствознавчу складові сучасної гуманітарної освіти. Показано, що медіааналітика виходить за межі суто технічних або комунікаційних практик і виступає як інструмент пізнання соціальних процесів, розвитку критичного мислення та формування компетентностей нового часу. Особлива увага приділяється ролі правової культури у формуванні відповідального та етично свідомого медіафахівця, історичному контексту як джерелу аналітичного осмислення інформації, а також значенню англомовної компетентності, яка забезпечує доступ до міжнародного медіадискурсу та сприяє розвитку міжкультурної комунікації. Досліджено методологічні підходи медіааналітики, зокрема поєднання контент-аналізу, дискурс-аналізу та соціально-комунікативних методів, що забезпечує комплексне розуміння сучасних інформаційних процесів і тенденцій у медіапросторі. Доведено, що медіааналітика може функціонувати як інтегративна платформа для поєднання знань із права, історії, мовознавства та суспільних наук, створюючи умови для формування аналітичної, мовної та етичної компетентності майбутніх журналістів, комунікаторів та дослідників у добу цифрових трансформацій. У статті підкреслюється значення міждисциплінарного підходу, який дозволяє не лише кількісно оцінювати інформаційні потоки, а й глибоко інтерпретувати культурні

© Марків О. Т., Марків І. П., Зарівна О. Т., Чеботаєв В. О., 2025
Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

та соціальні наративи, що циркулюють у публічному просторі, сприяючи розвитку сучасної інформаційної культури та критичного осмислення медіапрактик.

Ключові слова: медіааналітика, журналісти, міждисциплінарне мислення, правова культура, суспільствознавство, англомовна компетентність, цифрова гуманітаристика.

Oleksandra Markiv,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor, Head of the Journalism Department
Ukrainian State Dragomanov University
orcid.org/0000-0001-5720-650X
oleksandra.markiv@gmail.com

Ivan Markiv,
Candidate of Military Sciences, Leading Researcher
Central Research Institute of the Armed Forces of Ukraine
orcid.org/0000-0001-6286-1162
Ivan-markiv@ukr.net

Oksana Zarivna,
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of English for Engineering № 2
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
orcid.org/0000-0002-9821-4482
Oksanazarina5@gmail.com

Vladislav Chebotaev,
Senior Lecturer at the Department of Social Sciences, Institute of Military History,
Law, and Social Sciences, National Defense University of Ukraine
orcid.org/0009-0009-9664-0398
wladyslawcholewa2@gmail.com

MEDIA ANALYTICS IN THE CONTEXT OF INTERDISCIPLINARY UNDERSTANDING: INTEGRATION OF LEGAL, SOCIAL SCIENCE, AND ENGLISH LANGUAGE COMPETENCIES

The article examines media analytics as a cognitive model of interdisciplinary thinking that integrates legal, historical, linguistic, and social components of modern humanities education. It shows that media analytics goes beyond purely technical or communication practices and acts as a tool for understanding social processes, developing critical thinking, and forming new-age competencies. Particular attention is paid to the role of legal culture in the formation of responsible and ethically conscious media professionals, the historical context as a source of analytical understanding of information, and the importance of English language competence, which provides access to international media discourse and promotes the development of intercultural communication. Methodological approaches to media analytics are explored, in particular the combination of content analysis, discourse analysis, and socio-communicative methods, which provides a comprehensive understanding of contemporary information processes and trends in the media space. It has been proven that media analytics can function as an integrative platform for combining knowledge of law, history, linguistics, and social sciences, creating conditions for the formation of analytical, linguistic, and ethical competence of future journalists, communicators, and researchers in the era of digital transformations.

The article emphasizes the importance of an interdisciplinary approach, which allows not only to quantitatively assess information flows, but also to deeply interpret cultural and social narratives circulating in the public space, contributing to the development of modern information culture and critical understanding of media practices.

Key words: media analytics, journalists, interdisciplinary thinking, legal culture, social studies, English language proficiency, digital humanities.

Постановка проблеми та її актуальність. Сучасний медіапростір характеризується надміром інформації, динамічними комунікаціями та зростанням ролі аналітичних технологій у формуванні суспільних рішень. У цьому контексті медіааналітика постає не лише як інструмент збору та обробки даних, а як когнітивна модель міждисциплінарного мислення, що інтегрує знання з журналістики, права, соціології, культурології та лінгвістики. Вона формує аналітичне, критично орієнтоване та рефлексивне мислення, здатне осмислювати соціальні процеси й інформаційні потоки. Така гуманітарно зорієнтована перспектива є методологічно виправданою для аналізу медіа, адже дозволяє поєднати кількісні цифрові методи з якісним інтерпретативним підходом.

Важливим компонентом медіааналітики є правова культура, що забезпечує етичне поводження з інформацією, захист персональних даних і професійну відповідальність фахівця. Англомовна компетентність відкриває доступ до міжнародного медіадискурсу та сприяє розвитку критичного мислення й міжкультурної комунікації. Медіааналітика також пов'язана із суспільствознавством і культурологією, виступаючи інструментом соціального пізнання, виявлення трендів, владних структур та механізмів формування колективних уявлень.

Актуальність дослідження зумовлена потребою переосмислення ролі аналітичного мислення в сучасній культурі, де знання про медіа стає професійним і світоглядним чинником. Формування медіааналітичної компетентності поєднує історичну пам'ять, правову культуру, гуманітарну освіту та міжкультурну комунікацію.

Метою дослідження є розкрити потенціал медіааналітики як інтелектуальної моделі міждисциплінарного мислення, що інтегрує правову, історичну, англомовну та суспільствознавчу складові для формування компетентностей нового покоління.

Наукова новизна полягає у представленні медіааналітики як когнітивної моделі, що поєднує аналітичні, етичні, правові та мовні компоненти гуманітарної освіти.

Аналіз досліджень та публікацій. Медіааналітика як компетентність інформаційного суспільства набуває своєї ваги і щораз більше цікавить науковців. О. Марків та О. Зарівна осмислюють базові компетентності фахівців із медіааналітики як сучасної професії (Марків, Зарівна, 2020). Г. Почепцов розглядає важливість аналізу медіа в контексті медіаграмотності (Почепцов, 2023), адже тут необхідно не втратити сенсу й критичного мислення. Як саме донести основне для громадськості в аналітичному документі? – розмірковує К. Заремба (Заремба, 2023), зазначаючи, що аналітичні документи повинні бути доступними з погляду сприймання громадськістю. Зауважимо, сучасний медіапростір (цифровий, віртуальний) вимагає застосування нових методик і практик. Н. Степлина говорить про цифрові інструменти для аналізу медіа (Степлина, 2023), їй суголосні А. Маканович (Macanovich, 2022) та Л. Мановіч (Manovich, 2020).

Що стосується розгляду медіааналітики на основі міждисциплінарного підходу, що власне є предметом дослідження, то нашу увагу привернули праці науковців, котрі відповідно до сфери своїх зацікавлень так чи так говорять про опрацювання інформації (даних): Л. Мановіч – культурологічний аспект (Manovich, 2020); Р. Гант і Ф. Маккалвей – соціальний аспект (Hunt & McKelvey, 2019); О. Марків та І. Марків – етично-правовий аспект (Марків, Марків І., 2024); Д. Беер – історичний (Beer, 2016). Сучасні медодики, які розглянуто в статті, описали: А. Маканович (Macanovic, 2022), Р. Мецкін та М. Елліот (Meckin, Elliot, 2021), Г. Лінгер (Laureate, Buntine, Linger, 2023), М. Родріге-Ібанес (Rodríguez-Ibáñez, 2023).

Основний виклад матеріалу. Зазвичай аналітична діяльність охоплює підготовку оглядів, звітів, дайджестів, тематичних добірок та інших жанрів. Утім, медійна сфера має власну специфіку, тож вимагає від фахівця розвинених практичних умінь у сфері інформаційного моніторингу та глибокого аналізу контенту (Марків, Зарівна, 2020). Тому спробуємо розкрити поняття «медіааналітика» у контексті сучасних суспільних наук. З огляду на це, логічно розглянути кожен аспект, показавши їхній взаємозв'язок і необхідність у медійному просторі.

Насамперед варто визначити основні функції медіааналітики, виходячи з концептів дослідження. Вона виконує: *когнітивну* функцію, оскільки забезпечує пізнання й інтерпретацію соціокультурних процесів; *прогностичну* – завдяки виявленню тенденцій

та сценаріїв розвитку інформаційного середовища; *етичну* – через формування відповідального ставлення до інформації, правової та професійної культури; *освітню* – як інструмент розвитку критичного мислення та медіакомпетентності в межах гуманітарної освіти. Зауважимо, що при цьому медіааналітика поєднує методи контент-аналізу, критичного дискурс-аналізу, семіотики, когнітивної лінгвістики та соціокомунікативних підходів. Тому міждисциплінарність розуміємо не просто як комбінацію знань, а як спосіб мислення, що забезпечує цілісне сприйняття інформаційної реальності. Тож медіааналітику в сучасному академічному дискурсі доречно розглядати як інтегративну парадигму, що поєднує підходи культурології, медіадосліджень, цифрових методів, соціальних наук і правознавства. Цю тезу підтверджують сучасні дослідники. Зокрема, за висновками Л. Мановіча, саме така рамка ставить за мету не лише технічний аналіз контенту (кількісні метрики), а й інтерпретацію смислів, наративів і символічних практик у широкому соціокультурному контексті – тобто поєднує «культурну аналітику» з «цифровими методами». У його розумінні культурна аналітика – орієнтована на візуальні та культурні масиви (зображення, відео, меми) і використовує великі дані як матеріал для виявлення культурних зразків, трендів та візуальних граматик. Це дозволяє формулювати культурологічні інтерпретації на підставі так званих масових цифрових слідів. Такий синтез дозволяє працювати одночасно з масивами даних і з якісним тлумаченням культурних форм (Manovich, 2020). Тобто, в культурологічному контексті візуалізації не лише ілюструють дані, а стають частиною інтерпретації (своєрідна візуальна риторика).

Суттю аналітичної діяльності є вивчення минулого досвіду, перенесення його на теперішній час і отримання можливості на основі цього спрогнозувати майбутнє, тобто випередити факт. Однозначно інтерпретація цифрових медіапросторових явищ (моделей) потребує історичної перспективи: тренди сьогодні мають продовження в минулому (медіаеволюція, історія пам'яті, попередні медійні практики). Тому методологія повинна включати історичний кейс-аналіз і міжчасові порівняння, щоби відокремити тимчасові «вибухи» від довготривалих культурних трансформацій. Сучасні науковці акцентують на потребі «історії даного моменту» як частини методологічної рефлексії, а також на концепції «великих даних» (статистичний погляд), суть якої в тому, що може виникнути ефект вигадування даних, що у свою чергу є потужним інструментом формування нашого розуміння цих даних та можливостей, які вони надають (Beer, 2016).

Усе ж беззаперечним залишається факт, що сучасна медіааналітика неможлива без урахування алгоритмів платформ: ранжування, фільтрація, рекомендації змінюють видимість контенту та формують публічну пам'ять. Критичні підходи до алгоритмів наголошують на тому, що метрики та алгоритмічні процедури не нейтральні – вони мають «соціальну силу», формують уявлення про релевантність і важливість (Hunt, McKelvey, 2019). Відповідно, методологія медіааналітики мусить включати аналіз алгоритмічних впливів і поняття «алгоритмічної грамотності» як частини методичного апарату.

Слід врахувати правовий та етичний аспекти медіааналітичних довідок. Наприклад, методи, що оперують персональними даними та контентом користувачів, повинні інтегрувати правові рамки (захист персональних даних, авторські права) і етичні процедури (інформована згода, анонімізація, оцінка ризиків публікації). Окрім комплаєнсу, правова культура тут виступає методологічним обмежувачем, що формує своєрідний дизайн дослідження (які дані збираємо, як їх зберігаємо, що публікуємо). Адже, адже «правова грамотність означає не лише дотримання законів, а й сприяє збереженню свободи слова та захисту національної безпеки» (Марків, Марків І., 2024).

Перейдемо до розгляду основних методів медіааналітики, їхніх можливостей та обмежень у культурологічній інтерпретації.

Контент-аналіз (кількісний і якісний) – дозволяє виявляти зміни в тематиці, таксономіях і дискурсивних формах; у поєднанні з цифровими інструментами масштабується на великі корпуси (Macanovic, 2022). Обмеження: втрата глибинної семантики без якісної інтерпретації.

Тематичне моделювання (topic modeling) – корисне для виявлення латентних тем у великих текстових масивах (соцмережі, новинні корпуси). Підходить як індуктивна відправна точка, але потребує ручної валідації

та інтерпретації у культурологічному ключі. Систематичні огляди підкреслюють потребу в адаптації моделей під короткі тексти та в комбінуванні з експертним кодингом (Laureate, Buntine, Linger, 2023).

Сентимент-аналіз і тональний аналіз – дає змогу відслідковувати емоційний тон дискурсу, проте має складнощі з іронією, сарказмом і кроскультурними відмінностями у вираженні емоцій (Rodríguez-Ibáñez, 2023). Останні огляди визнають його корисність, але обмежують узагальнення без якісної перевірки.

Мережевий аналіз – дозволяє картографувати акторів (аккаунти, видання) і потоки впливу, виявляти хаби, брокерів та інфлюенсерів; цінний для дослідження владних структур у медійному полі. Теоретично пов'язаний із підходами до політики інформації та владних відносин (Meckin, Elliot, 2021).

Мікс-методологія і валідація. На наш погляд, варто погодитися, що найплодотворніша стратегія в культурологічно орієнтованій медіааналітиці – триєдине поєднання: цифрові алгоритмічні інструменти для виявлення моделей і класичні якісні методи (дискурс-аналіз, інтерв'ю, історичний аналіз) для глибинної інтерпретації та юридично-етичний контроль для дотримання норм. Валідація результатів (через реплікацію, ручну вибіркову перевірку, складного технічного кодування) обов'язкова, оскільки автоматичні алгоритми помилкові в тонких культурних відтінках. Усе це впливає на формування аналітичного світогляду фахівця, основними компонентами якого є: «критичне мислення – здатність оцінювати, аналізувати та синтезувати інформацію; моделювання ситуацій – створення теоретичних моделей для вирішення наукових проблем; наукове дослідження – здатність проводити експерименти, аналізувати отримані результати та робити висновки; постійне вдосконалення знань – готовність до зміни та оновлення уявлень у разі отримання нових фактів» (Марків, Зарівна, Марків І., 2024).

Отож, підсумуємо: теоретико-методологічний каркас сучасної медіааналітики має бути синтетичним: він поєднує культурну аналітику і цифрові методи, враховує алгоритмічну силу й метричну владу, застосовує сучасні обчислювальні техніки (тематичні моделі, сентимент-аналіз, аналіз соціальних мереж) і наполягає на мікс-методології з обов'язковою якісною інтерпретацією й правово-етичною валідацією. Такий підхід робить медіааналітику придатною для культурологічного осмислення інформаційної доби, де сенси формуються не автономно, а у взаємодії технологій, інституцій і культурних практик.

І нарешті, медіааналітика виконує функцію «сторожа» інформаційної культури, допомагаючи запобігати маніпуляціям, дезінформації та поширенню токсичного контенту. Вона формує у фахівця здатність критично оцінювати джерела, виявляти приховані наміри авторів та алгоритмічні впливи на сприйняття інформації. Завдяки поєднанню цифрових інструментів і якісних методів аналізу медіааналітика сприяє усвідомленому споживанню інформації, підтримує етичні стандарти роботи зі змістом і зміцнює довіру до професійних комунікаційних практик. Відтак, вона стає не лише академічним або професійним ресурсом, а й складовою громадянської компетентності в умовах інформаційного суспільства.

Висновки. Отже, методологічні імплікації для культурологічно-орієнтованого дослідника або іншими словами – практичні наслідки для дослідження, спрямованого на поєднання медіааналітики й культурології можна сформувати як рекомендації: 1) підбирати інструменти під дослідницьке питання (не навпаки): наприклад, для вивчення візуальної пам'яті – культурно-аналітичні підходи та комп'ютерний зір; для вивчення наративів – тематичне моделювання та дискурс-аналіз. Тобто, скористатися проєктною інструментальною гібридністю; 2) документувати пайплайни обробки даних, моделі й параметри, аби забезпечити реплікацію та критику методів і бути при цьому прозорими й відкритими; 3) включати етичні протоколи й юридичні консультації на ранніх етапах розробки дослідження, тобто дотримуватися етичної та правової обгрунтованості процесів; 4) комбінувати статистичні результати з культурними інтерпретаціями, уникати технологічного редукціонізму (тобто «числа замість сенсу») – критичної інтерпретації результатів.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробленні інструментарію культурологічної медіааналітики для оцінювання інформаційної культури суспільства та формування етичної політики даних у цифрову добу.

Список використаних джерел:

Beer, D. (2016). How should we do the history of Big Data? *Big Data & Society*. 3(1). 1–10. https://doi.org/10.1177/2053951716646135

Hunt, R., & McKelvey, F. (2019). Algorithmic Regulation in Media and Cultural Policy: A Framework to Evaluate Barriers to Accountability. *Journal of Information Policy*. 9. 307–335. https://doi.org/10.5325/jinfopoli.9.2019.0307

Зарембо, К. (2023). Писати аналітику може кожен. Мистецтво переконливого тексту. Київ : Віхола, 2023. 224 .

Laureate, C. D. P., Buntine, W., & Linge,r H. (2023). A systematic review of the use of topic models for short text social media analysis. *Artificial Intelligence Review*. 56. 14223–14255. https://doi.org/10.1007/s10462-023-10471-x

Macanovic, A. (2022). Text mining for social science – The state and the future of computational text analysis in sociology. *Society & Social Sciences Research*. 108. https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2022.102784

Manovich, L. (2020). Cultural Analytics. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press. 336. URL: https://mitpress.mit.edu/9780262037105/cultural-analytics/?utm_source=chatgpt.com

Марків, О., Зарівна, О. (2020). Теоретичні засади професії медіааналітика: від аналізу інформаційних потоків до англомовної компетентності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 8(76). 100–103. URL: https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2685

Марків, О., Марків, І., Зарівна, О. (2024). Дидактичні практики формування аналітичної компетентності та комунікативного інтелекту сучасного науковця. Collection of abstracts XLVIII International Scientific and PracticalCconference «Interaction of Art and Science: Creative Approaches in Research» (Geneva, Switzerland). 250–254. URL: https://surli.cc/dmkqyb

Марків, О., Марків, І. (2024). Формування правової грамотності журналістів і роль медіа у забезпеченні правопорядку під час воєнного стану. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Research: Modern Innovations and Future Perspectives». Montreal : European Open Science Space. 150–157. URL: https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/e96a519b-5181-47dc-b432-c40435d0084b

Meckin, R. & Elliot, M. (2021). Computational Social Science: A Thematic Review. *University of Manchester. National Centre for Research Methods.* URL: https://surl.lu/esmiou

Почепцов, Г. (2021). Токсичний інфопростір: як зберегти ясність мислення і свободу дії. Київ : Vivat.

Rodríguez-Ibáñez, M., Casáñez-Ventura, A., Castejón-Mateos, F., & Cuenca-Jiménez, P. (2023). A review on sentiment analysis from social media platforms. *Expert Systems with Applications*. 223. https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.119862

Стеблина, Н. (2023). Цифрові інструменти для медіааналітика. Одеса: Фенікс. 90. URL: http://www.ualocal.media/?page_id=989

References:

Beer, D. (2016). How should we do the history of Big Data? Big Data & Society, 3(1), 1–10. https://doi.org/10.1177/2053951716646135 [in English].

Hunt, R., & McKelvey, F. (2019). Algorithmic Regulation in Media and Cultural Policy: A Framework to Evaluate Barriers to Accountability. Journal of Information Policy, 9, 307–335. https://doi.org/10.5325/jinfopoli.9.2019.0307 [in English].

Zarembo K. (2023). Pysaty analityku mozhe kozhen. Mystetstvo perekonlyvogo tekstu. Kyiv: Vikhola, 224 [in Ukrainian].

Laureate, C. D. P., Buntine, W., & Linger, H. (2023). A systematic review of the use of topic models for short text social media analysis. Artificial Intelligence Review, 56, 14223–14255. https://doi.org/10.1007/s10462-023-10471-x [in English].

Macanovic A. (2022). Text mining for social science – The state and the future of computational text analysis in sociology. Society & Social Sciences Research, 108. https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2022.102784 [in English].

Manovich, L. (2020). Cultural Analytics. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press. 336 p. Retrieved from: https://mitpress.mit.edu/9780262037105/cultural-analytics/?utm_source=chatgpt.com [in English].

Markiv, O., Zarivna, O. (2020). Teoretychni zasady profesii mediaanalityka: vid analizu informatsiinykh potokiv do anhlomovnoi kompetentnosti. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu “Ostrovska akademiia”: seria “Filolohiia”, 8(76), 100–103. Retrieved from: https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2685 [in Ukrainian].

Markiv, O., Markiv, I., & Zarivna, O. (2024). Dydaktychni praktyky formuvannia

analitychnoi kompetentnosti ta komunikatyvnoho intelektu suchasnoho naukovtsia In Collection of Abstracts XLVIII International Scientific and Practical Conference “Interaction of Art and Science: Creative Approaches in Research”. 250–254. Geneva, Switzerland. Retrieved from: https://surli.cc/dmkqyb [in Ukrainian].

Markiv, O., & Markiv, I. (2024). Formuvannia pravovoi hramotnosti zhurnalistiv i rol media u zabezpechenni pravoporiadku pid chas voiennoho stanu. In Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 2nd International

Scientific and Practical Conference “Scientific Research: Modern Innovations and Future Perspectives”. 150–157. Montreal: European Open Science Space. Retrieved from: https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/e96a519b-5181-47dc-b432-c40435d0084b [in Ukrainian].

Meckin, R., & Elliot, M. (2021). Computational Social Science: A Thematic Review. University of Manchester, National Centre for Research Methods. Retrieved from: https://surl.lu/esmiou [in English].

Pocheptsov, H. (2021). Toksychnyi infoprostir: yak zberehty yasnist myslennia i svobodu dii. Kyiv: Vivat, 384 s. [in Ukrainian].

Rodríguez-Ibáñez, M., Casáñez-Ventura, A., Castejón-Mateos, F., & Cuenca-Jiménez, P. (2023). A review on sentiment analysis from social media platforms. Expert Systems with Applications, 223. https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.119862 [in English].

Steblyna, N. (2023). Tsyfrovi instrumenty dlia mediaanalityka. Odesa: Feniks, 90 p. Retrieved from: http://www.ualocal.media/?page_id=989 [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 29.07.2025
Дата прийняття статті: 26.08.2025
Опубліковано: 30.09.2025